

Vastgesteld verslag van de vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op donderdag 5 maart 2020
om 20.00 uur. Deze vergadering is het vervolg van de
vergadering op 3 maart 2020

Rijswijk

Aanwezig:

Voorzitter

De heer M. Bezuijen

Griffier:

J.A. Massaar

Raadsleden:

Mevrouw M. Alberts
De heer A. van den Berg
De heer E.G.T. Braam
De heer D.R. Cupedo
De heer C.P.I.M. Dolmans
De heer M.J. van Enk
De heer M.A.J. Ezinga
Mevrouw P.G. Kames
Mevrouw C.J. Kistemaker
Mevrouw M.E. Koopman
Mevrouw H.L. van der Kooij
De heer A.P. Kooy
Mevrouw A. Koegler
De heer G. Kruger
Mevrouw R. de Man
De heer M. El Majjaoui

Vervolg aanwezig:

Mevrouw C.J.T. de Mooij
Mevrouw W.A.A.M. van Nunen
De heer U.H. Oelen (later aanwezig: 21.00
uur)
De heer J.C.F. Paredes Sanchez
Mevrouw M. Pelzer
Mevrouw J.C. Schröter-Haas
De heer C.G. Sleddering
De heer Q.L.A. Veerman
De heer R.J. de Vries
De heer M.V. Weterings
De heer M. Wit

Afwezig:

Mevrouw F.A. van Amerongen
De heer R.A.J. van der Meij
Mevrouw E. Woudstra

Portefeuillehouders

Wethouder, de heer B.D. Lugthart
Wethouder, mevrouw L. Bentvelzen
Wethouder, mevrouw J. Besteman
Wethouder, de heer J. Keus
Wethouder, de heer A. van de Laar

Verslag: A.J. Schipperheijn

Betreft

Verslag Gemeenteraadsvergadering

datum

april 2020

**(het live-verslag van deze vergadering is te zien en te
beluisteren op onze site www.rijswijk.nl/raadsplein onder Raad live; de uitslagen van de stemmingen
zijn na te lezen op site onder "Rijswijk stemt zo")**

1. Heropening en mededelingen

De voorzitter heropent de vergadering van 3 maart jl.. De berichten van verhindering zijn ontvangen van de heer Van der Meij (GBR), mevrouw Van Amerongen (GBR) en mevrouw Woudstra (D66) De heer Oelen (VVD) is een uur verlaat.

2. Raadsvoorstel Basisdocument Energietransitie Gebouwde Omgeving Rijswijk (20-003)

De voorzitter verzoekt de leden te reageren op het voorliggende raadsvoorstel.

Mevrouw De Man (OR) maakt de volgende opmerkingen:

- OR is voorstander van het voorstel. Het is een prima stuk. Eerst moet er meer inzicht worden verkregen en meer eenduidig.
- Nu overschakelen op Gasloos betekent meer vervuiling. Daarom moet Rijswijk afwachten tot het Rijk met concrete maatregelen komt en in Rijswijk moet enkel het broodnodige worden gedaan. Onze inwoners moeten niet onnodig op hoge kosten gejaagd worden.

De heer Sleddering (VVD) maakt de volgende opmerkingen:

- Het voorstel van het college is een stuk gematigder dan het voorstel van vorig jaar. De koers van de VVD is door de wethouder overgenomen. Eerst moet duidelijk worden wat de maatregelen gaan kosten.
- Het is goed dat gewacht is op het nationale energieakkoord. Nu kan gestart worden met de Regionale Energiestrategie. Ontwikkelingen laten nu zien dat overstappen op elektriciteit zorg veel problemen zorgt. Het

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op donderdag 5 maart 2020
om 20.00 uur. Vervolg van raadsvergadering 3 maart
2020

netwerk is er niet op ingericht. Blijf daarom nadenken en rustig te blijven. Voor nu is de nota goed. Aan het eind van het jaar zien wij de wethouder weer als de cijfers er zijn.

Mevrouw Pelzer (WIJ) maakt de volgende opmerkingen:

- Schone energie is ook een kans op vooruitgang. Een nieuw tijdperk met schonere lucht, op meer warmte comfort en minder geluidsoverlast. Schone energie maakt ons minder afhankelijk van het buitenland. Het biedt kansen voor werkgelegenheid in de stad. Kortom de transitie biedt kansen voor de stad en de bedrijven.
- Het gaat niet om een transitie, maar om een transformatie. Het is de motivatie van bedrijven en de bewoners die het tempo bepaald. De gemeente is enkel een aanjager. De transformatie vraagt een omslag van het denken en doen. Dat wordt in het voorstel herkend. Van Government naar governance. De aanpak is innovatief.
- Het mag van WIJ. sneller. Waarom 2040 loslaten voor energieneutraal. Klein beginnen kan. Met het warmtenet kan 75 % van de warmtebehoefte in Rijswijk worden voorzien. De aanpak moet niet afwachtend zijn.
- Als er geen regelingen zijn, dan moet er voor worden gezorgd dat die regelingen er komen. Niet wachten, maar begin een lobby naar het Rijk. Ziet de wethouder dat ook zo?
- Innovatie wordt door bedrijven opgepakt. Bij echt van buiten naar binnen werken is innovatie van zelfsprekend en wellicht zelfs onvermijdelijk. Kan de wethouder aangeven dat deze werkwijze niet conflicterend met de opdracht aan de ambtenaren die in het voorstel staan?
- Transitie begint bij koplopers. Koplopers zijn essentieel en verdienen extra ondersteuning. WIJ. vraagt de wethouder z.s.m. in gesprek te gaan met de koplopers in Rijswijk.
- Gevraagd wordt de Governance voor de transitie zo snel mogelijk in te richten om periodiek te kunnen monitoren hoe het gaat. Niet iedereen kan gelijk mee. Blijf daarom iedereen informeren.
- Als gemeente moet een Voorbeeldrol worden vervuld. Bij eigen locaties kan de gemeente zijn rol pakken om duurzaamheid vorm te geven. Hoe staat de wethouder hierin?
- Wij kan leven met de visie, maar zal de wethouder goed volgen op het gevoerde tempo.

Mevrouw Kames (RB) maakt de volgende opmerkingen:

- RijswijksBelang heeft nog veel moeite met het stuk. Er is nog te veel onduidelijk. Over de kosten en de inzet van de gemeente. Daarom overweegt RijswijksBelang om tegen het voorstel te stemmen.

De heer Kooy (PvdA) maakt de volgende opmerkingen:

- Energie is belangrijk voor veel mensen, Het voorstel is een basisstuk met een globale planning. Wij moeten beginnen met het verzekeren van warmte voor een betaalbare prijs. De laagste inkomens moeten dit ook kunnen opbrengen.
- Het voorstel heeft meer scherpheid nodig. Daarom heeft de PvdA 3 moties met als doel om het welbehagen en welbevinden van de inwoners te behouden.
- Motie 1 Afstemming over de lijn door het midden. Zelf aangeven waar de aansluitingen op het warmtenet in Rijswijk moet komen. Gevraagd wordt voor het eind van het jaar duidelijkheid te geven over de aansluiting. De tekst van de motie luidt als volgt:

Afstemming Warmtetransitie Rijswijk op warmtevoorziening Leiding Door het Midden (Hierna LDM).

De gemeenteraad van Rijswijk, in vergadering bijeen op 3 maart 2020:

Constaterende dat:

- Voor de voorliggend energietransitie, met als onderdeel de warmtetransitie, er duidelijkheid en afstemming nodig is waar en hoe Rijswijk aansluit op de LDM.

Overwegende dat:

- Aanvullend aan de hoofdlijnenplanning als opgenomen in het document Basisdocument Energietransitie Gebouwde Omgeving Rijswijk er beleid dient te komen over de aanleg, aansluitpunten en capaciteit voor het beschikbaar krijgen van aansluiting van Rijswijk op de warmtevoorziening vanuit de Rotterdamse haven.
- Dit is nodig om de eerste stap te waarborgen, de mogelijkheid die wordt geboden, om waarschijnlijk tegen lagere kosten, dat de warmte van vele huizen in Rijswijk te kan worden voorzien door middel van deze warmtekoppeling.
- Afstemming nodig is met deze ontwikkeling om een optimale aansluiting te bereiken en desinvestering tegen te gaan (no regret).
- Daarbij eventueel ruimte reservering in de plannen In de Bogaard of omgeving nodig is.

Verzoekt het college om:

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op donderdag 5 maart 2020
om 20.00 uur. Vervolg van raadsvergadering 3 maart
2020

- voor het einde van het jaar te komen met operationeel aansluitbeleid voor Rijswijk met de LDM.
En gaat over tot de orde van de dag.
- Motie 2 sociale woningbouw laten aansluiten bij de governance. Corporaties gaan niet aan de gasunie vragen om een aansluiting op de lijn door het midden. De gemeente moet de regie nemen.
De tekst van de motie luidt als volgt:

Convenant governance verduurzaming sociale woningbouw.

De gemeenteraad van Rijswijk, in vergadering bijeen op 3 maart 2020:
Constaterende dat:

- Er met betrekking tot "verduurzaming sociale woningvoorraad" afspraken moeten worden gemaakt tussen de gemeente, woningbouwvereniging en wooncorporatie (hierna de wooncorporaties).
- Mogelijkheden en verantwoordelijkheden die bij de gemeente als bij de wooncorporaties liggen moeten worden afgestemd en worden vastgelegd.
- Continuïteit van betaalbaar wooncomfort voor de laagste inkomsten (voor wat betreft warmte) gewaarborgd moet worden.

Overwegende dat:

- Bij aansluiting van Rijswijk op onder ander de LDM met de wooncoöperaties onderzocht en afgesproken moet worden welke inspanningen en verplichtingen de betrokken partijen voor hun rekening nemen om uiteindelijk duurzaam te zijn. Dit ten behoeve van een Duurzaam Gebouwde Omgeving.

Verzoekt het college om:

- In een convenant vast te leggen hoe de verantwoordelijkheden worden gedeeld en verdeeld tussen de gemeente en de wooncorporaties met betrekking tot verduurzaming sociale woningvoorraad.
 - Op korte termijn te komen tot een governance model waaronder de wooncorporatie ook hun warmtebehoefte met betrekking tot de LDM vertegenwoordigd zien door de gemeente.
 - Het convenant dient voor einde van het jaar afgesloten te worden.
- En gaat over tot de orde van de dag.
- Motie 3 VVE's en losse woningen. Inzet van eigenaren faciliteren. Kennis laten delen bijvoorbeeld via een servicepunt.
De tekst van de motie luidt als volgt:

Energie Transitie Service Punt (ETSP) voor Routekaart eigenaren woningen.

De gemeenteraad van Rijswijk, in vergadering bijeen op 3 maart 2020:
Constaterende dat:

- Er behoefte is onder eigenaren van woningen om een "routekaart" op te kunnen stellen om hun woning te verduurzamen.
- Dat dit ook voor appartementen binnen VVE's geldt.

Overwegende dat:

- Naast het genoemde digitaal loket er behoefte is aan een fysieke ondersteuning waar inwoners kennis over duurzaamheid krijgen en delen.
- Waar inwoners informatie en ondersteuning kunnen krijgen bij en over verduurzamen van bijvoorbeeld hun woning (of bedrijfspand). Bijvoorbeeld door bij het opstellen van "Routekaart" voor verduurzaming van hun woning. Hierbij natuurlijke momenten worden gebruikt en hulp wordt geboden bij aanvragen subsidies.
- Eigenaren kunnen werken en meedenken aan het verduurzamen van hun eigen woningen individueel en op gemeenschappelijk niveau.
- Hierbij worden innovatieve ideeën (of innovaties) door inwoners niet geschuwd en waar mogelijk ondersteund.
- Indien er mogelijkheden voordoen als Rijswijk vóór 2050 een duurzaam gebouwde omgeving te realiseren moeten deze vanzelfsprekend kunnen worden verzilverd.

Verzoekt het college om:

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op donderdag 5 maart 2020
om 20.00 uur. Vervolg van raadsvergadering 3 maart
2020

- Eigenaren van woningen te ondersteunen bij een route voor verduurzamen van hun woningen en appartementen door "ETSP" in te richten waar de gemeente een actieve ondersteunende rol in neemt naar haar inwoners, waar verwachtingen en ontwikkelingen vanuit worden gecommuniceerd.
- Hier vanuit interactie te organiseren tussen Inwoners, gemeente Rijswijk, subsidieverstrekkers, toeleveranciers en uitvoerende partijen.
- Hulp te bieden bij aanvragen van subsidies en andere praktische zaken.

En gaat over tot de orde van de dag.

- Gevraagd wordt kansen te pakken en financieel kijken hoe het realiseerbaar wordt. Omarm de initiatieven van derden.

De heer Van Enk (CDA) maakt de volgende opmerkingen:

- De lijn van het college wordt algemeen gedeeld. Dit is een eerste aanzet en opmaat naar volgende stukken die verplicht gesteld zijn door de regering. Elke gemeente moet een dergelijk stuk voorleggen.
- Tempo en innovatie. Het is goed om een middenweg te bewandelen. Niet als gemeente storten in dromen. Het is financieel niet op te brengen om nu onzekere investeringen.
- Veel weten wij nog niet over het praktisch vormgeven van de transitie. Er dienen zich kansen aan, zoals het warmtenet, te moeten genomen worden.
- Het CDA wil geen amendementen steunen. Juist omdat er nog veel vragen zijn moeten eerst hierop de antwoorden worden gegeven.

De heer Veerman (D66) maakt de volgende opmerkingen:

- D66 is blij met het voorliggende voorstel. Het mag wel innovatiever. Er worden twee kansen gezien waar de gemeente bij zou kunnen aansluiten.
- Kan de gemeente aansluiten bij de ontwikkelingen van de campus en geothermie in de Plaspoelpolder?
- En kan het Warmtenet strategisch verder worden uitgenut door meer wijken hieraan te koppelen?

De heer De vries (GL) maakt de volgende opmerkingen:

- De energietransitie is een van de belangrijkste onderwerpen van deze tijd en zeer belangrijk voor Rijswijk.
- Het college is afwachtend, niet pro-actief en in het basisdocument wordt het college niet concreet.
- Rijswijk lijkt, met dit basisdocument alles bij het oude te willen houden en is daarom een stap terug.
- Vragen uit het forum over onderzoeken uit het vorige document, de relatie met het klimaatakkoord e.d. zijn niet concreet beantwoord.
- Het Klimaatakkoord is in november door de gemeente onderschreven. Hierin staat o.a. dat voor 2030 wordt begonnen met het overschakelen naar een andere energiebron dan gas voor woningen, maar pas na 2030 start de gemeente met het gasloos maken.
- Via de provincie is een subsidie van Europa gekregen waar ook Rijswijk een mede aanvrager van was. Voorwaarde van de subsidie is dat binnen 3 jaar wordt gestart de werkzaamheden voor energietransitie. Hoe gaat de gemeente dit doen als de gemeente pas begint na 2030?
- Het college stelt dat pas concrete maatregelen worden gekozen als de beste oplossing bekend is. De beste oplossing wordt gevonden via dialoog. Wanneer wordt die dialoog gestart?
- Innovatie wordt niet gedaan stelt het basisdocument. Innovatie is de sleutel tot de transitie. GL heeft een amendement om innovatie meer ruimte te geven.
- Dat het anders kan laten ook andere gemeenten zich. Door de prioriteiten anders te stellen is het mogelijk om in 2040 energieneutraal te zijn.. Ook hiervoor dient GL een amendement in.

Amendement 1

De fractie van GroenLinks stelt voor om de laatste zin van hoofdstuk 3 'Uitgangspunten' op blz. 17 die thans als volgt luidt:

"De eerdere ambitie om al in 2040 een energie neutrale gemeente te zijn is simpelweg thans niet opportuun."

in z'n geheel te schrappen.

TOELICHTING

De Rijswijkse ambitie mag en kan verder gaan dan de landelijke afspraken uit het Energieakkoord. We kunnen veel sneller omschakelen naar een duurzame energievoorziening dan we denken. Die snelheid is noodzakelijk

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op donderdag 5 maart 2020
om 20.00 uur. Vervolg van raadsvergadering 3 maart
2020

én gaat ons veel voordelen opleveren. Blijven we te lang afwachten, dan sturen we de rekening en de onomkeerbare gevolgen van klimaatverandering door naar de volgende generatie.

Romke Jan de Vries

Amendement II

De fractie van GroenLinks stelt voor om de volgende passage in hoofdstuk 3 'Uitgangspunten' op blz. 16 die thans luidt:

"Wij willen van Rijswijk geen laboratorium maken, waarin geëxperimenteerd wordt met de warmte- en energievoorzieningen van onze inwoners. Wij kijken om ons heen en leren van onze omgeving. Pas op het moment dat we zeker zijn van de juistheid van een oplossing maken we keuzes."

te vervangen door:

"In Rijswijk bieden we ruimte aan innovatie. Wij kijken om ons heen en leren van onze omgeving. Zo kunnen we samen met inwoners, bedrijven en anderen oplossingen vinden voor de energietransitie."

TOELICHTING

Innovatie is de sleutel voor de energietransitie. Voor een succesvolle energietransitie hebben we zowel nieuwe als slim aangepaste bestaande technieken nodig.

Alleen door ruimte te geven aan innovatie is het mogelijk diverse subsidietrajecten blijvend aan te boren.

Romke Jan de Vries

De heer Braam (BVR) maakt de volgende opmerkingen:

- De Energievisie die voor ligt voldoet aan de afspraken die binnen de coalitie zijn gemaakt. Een aantal partijen van de coalitie willen harder lopen. Dat is niet verstandig.
- 2050 is een logischer moment om de energietransitie na te streven. Corporaties hebben een traject tot 2060 om hun woningen van het gas af te krijgen.
- In het coalitieakkoord is aangegeven dat innovaties ruimte mogen krijgen. RijswijkBuiten laat zien dat het kan, maar ook daar is de discussie over het geluid van de warmtepompen. Geduld is echter een schone zaak.
- Er zal nog veel gebeuren. In de tijd die wij krijgen moeten wij stap voor stap acties ondernemen. De tocht van de energietransitie moeten wij samen maken en niet hard voor de troepen uitlopen.
- De Amendementen en moties die het doel hebben sneller te gaan worden niet gesteund.

Reactie van de wethouder in eerste termijn

Wethouder Keus reageert als volgt:

- De energietransitie is een van de grote vraagstukken van deze tijd. De Klimaatwet en het klimaatakkoord dwingt gemeente tot actie. Van de gemeente wordt verwacht dat zij een visie energietransitie wamte opleveren in 2021. Er is nog veel onduidelijk over de bevoegdheden, financiën en Welke middelen en welke sturingsmiddelen krijgt de gemeente.
- Een betaalbare transitie is nodig. Daarvoor is het nodig om samen te werken met de verschillende partners. De gemeente kan verbinden en aanjager zijn. Waar nodig zal de gemeente de lobby starten.
- Gemeenten moeten gezamenlijk optreden om de warmte van het warmtenet in de huizen te krijgen. Er wordt niet door de gemeente afgewacht.
- De financiële positie van de gemeente maakt het dat de gemeente niet tot het aangaan van risico's kan overgaan. Dat betekent niet dat de gemeente stil zit.
- Er zijn onzekerheden. Wel zijn er uitgangspunten nodig. die staan in de visie die nu voorligt.
- De uitgangspunten zijn: 1. van government naar governance. De vraag moet beantwoord worden waar de gemeente overgaat. Het is vraagstuk voor de eigenaren van vastgoed. De gemeente kan de regierol pakken om het makkelijker te maken voor eigenaren om de investeringen te doen. Uit de samenleving moeten de signalen worden opgepakt. Het is een omslag in het werken voor ambtenaren en bestuurders. Het is niet morgen gebeurd, daarvoor is langere investering nodig.
- Het tweede uitgangspunt is eerlijke communicatie naar de inwoners en bedrijven. Zij moeten helder hebben wat er van hen verwacht wordt. Dit jaar komt een communicatie-en participatietraject. Gesprekken met koplopers worden voorbereid en snel gestart.

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op donderdag 5 maart 2020
om 20.00 uur. Vervolg van raadsvergadering 3 maart
2020

- Het derde uitgangspunt is betaalbaarheid. Uit de ervaringen uit de proeftuinen Aardgasvrije wijken blijkt dat betaalbaarheid bij de mensen voorop staat. Ook heeft de gemeente oog voor de maatschappelijke baten.
- De aanpak van het voorstel is realistisch. Kansen worden pro actief aangepakt. De leiding door het midden wordt actief opgepakt. Dit is een grote kans tegen relatief lage kosten. De landelijk ambitie is om 21% woningen in 2030 aardgasvrij te hebben gemaakt. Met de leiding door het midden kan in Rijswijk de helft van de woningen van het gas worden gehaald en daarmee haalt de gemeente zijn taakstelling ruimschoots.
- Aangeraden wordt om 2040 niet als extra ambitie toe te voegen. Een deel van de raad steunt dit niet. Het gaat juist om maximaal draagvlak realiseren bij de Rijswijkers. Respecteer de wens van een groot deel van de raad om 2050 te hanteren.
- Innovatie krijgt juist wel een plek in de visie. Potentie van waterstof wordt bijvoorbeeld mee van genomen. Het gaat ook om sociale innovatie. Samenwerking in de samenleving organiseren is ook een belangrijke opgave.
- Advies op amendementen: deze worden ontraden. Er zijn voldoende plekken in het voorstel die ruimte bieden voor innovatie.
- De gemeente moet het goede voorbeeld geven. Bij nieuwe initiatieven krijgt de energietransitie aandacht.
- D66 vraag over het onderzoeken Campus voor geothermie. Daar participeert de gemeente ook in. Toezegging dat de gemeente dit wil ondersteunen. Koppelkansen voor het Warmtenet worden bekeken.
- Opmerkingen GL over EU subsidie LENA deze is nog niet toegekend. De voorwaarde is dat er binnen 3 jaar investeringsplan moet zijn. Dat hoeft de gemeente niet zelf te doen. Voor de leiding door het midden, die er al in 2023 ligt, zal de gemeente verschillende actief moeten ondernemen om de aansluitingen in Rijswijk mogelijk te maken.

Tweede termijn van de raad

De heer Sleddering (VVD) maakt de volgende opmerkingen:

- In het Aedesblad, het blad van de koepel van corporaties, is gemeld afspraken worden gemaakt met leveranciers van warmte en de corporaties om te voorkomen dat alle corporaties zelf afspraken moeten gaan maken. De wethouder wordt gevraagd niet enkel met de gemeente aan de Leiding door het midden te spreken maar ook deze afspraken mee te nemen en aan te sluiten.
- Rijswijk is voortvarend geweest met RijswijkBuiten wordt gezegd. De ontstaansgrond van de wijk was echter een andere.

Mevrouw Pelzer (WIJ.) maakt de volgende opmerkingen:

- De fractie is blij met de reactie van de wethouder en is voorstander van de aanpak van government naar governance.
- Ook is WIJ. blij met het feit dat de wethouder de MKBA in zijn overwegingen meeneemt.
- Kansen pro actief oppakken is ook een positief punt dat de wethouder meeneemt.
- De aanpak is interessant en gaat de goede richting uit. Met het stuk zijn wij goed op weg.

Mevrouw Kames (RijswijksBelang) maakt de volgende opmerkingen:

- Groenlinks geeft aan sneller te willen in de energietransitie. Het CDA stelt dat de gemeente niet voorop moet lopen.
- RijswijksBelang stelt voor Rijswijk te laten afwachten tot landelijk is besloten wat moet. Geef de opdracht evt terug als het de gemeenten niet lukt om het uit te voeren.

De heer Kooy (PvdA) maakt de volgende opmerkingen:

- Reactie op de innovatie wensen van D66 en WIJ. De teksten van de HBG-locatie waar mee is ingestemd zeggen iets anders over de energie-ambitie. Daar staat niets over energieneutraal bouwen in. Daarom blijven de moties van de PvdA, waar een handvat wordt gegeven om praktische uitvoering, van kracht.
- Hoe denkt WIJ innovaties te realiseren, als zij geen voorstellen doen.

Mevrouw Pelzer (Wij.) antwoordt dat de eigenaren beslissen hoe zij het gaan doen. Zij moeten het doen.

- De corporaties en de woning eigenaren moeten het doen. De PvdA heeft een voorzet gegeven voor samenwerking en verwacht een antwoord van de wethouder.

De heer Van Enk (CDA) maakt de volgende opmerkingen:

- Reagerend op Groenlinks. GL spreekt over samenwerking tussen gemeenten en anderen, terwijl wij nog niet weten wat wij gaan doen. Het gesprek aangaan op straatniveau over wat de burger wilt gaat niet werken. Dat

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op donderdag 5 maart 2020
om 20.00 uur. Vervolg van raadsvergadering 3 maart
2020

gesprek heeft pas zin op het moment dat wij meer weten over de regels. De motie van de PvdA stelt dat er een loket moet komen, maar we weten nog onvoldoende. Dat maakt de verwarring bij de inwoners alleen groter.

De heer Kooy (PvdA) stelt dat er al veel bekend is. Die kennis kan via een loket kunnen worden gedeeld. Ook kan aangegeven worden wat nog niet bekend is. Het is een overdreven te stellen dat er nog niets bekend is.

- Moties zijn instrumenteel. Goed bedoelt en toont aan dat wij nog niet goed weten wat wij moeten doen. Geld en ambtelijke organisatie staan beide onder druk. Kijk daarom wat ambtenaren in regionaal verband aan kennis kunnen ontwikkelen en kijk wat voor Rijswijk passend is. Dat is rendabel in deze fase.

De heer De Vries (GL) maakt de volgende opmerkingen:

- RijswijkBuiten is een voorbeeld dat de gemeente zijn nek toen wel uitstak. Nu is de wijk ingehaald door wet en regelgeving en voldoet het enkel aan de norm. De gemeente moet nu weer durven zijn nek uit te steken door innovatie te omarmen.
- MKBA – door nu al de maatschappelijke kosten mee te nemen is het goedkoper dan achteraf dure ingrepen te moeten doen ter herstel.
- Innovatie wordt 5 keer genoemd in het document. En dan vooral in relatie met kennisinstellingen en de Slimme stad. En daarnaast wordt gezegd dat pas bij 100% zekerheid actie/uitvoering volgt. Dat is tegenstrijdig. Innovatie brengt een mate van onzekerheid met zich mee, maar biedt ook een kans om energieneutraal eerder te realiseren. Vandaar het amendement voor het stimuleren van innovatie.

De heer Braam (BVR) maakt de volgende opmerking:

- BVR kan zich vinden in het voorstel. Gewaakt moet worden dat klimaat en energietransitie in de discussie worden vermengd. BVR kijkt uit naar de uitwerking van de visie en het verkrijgen van de Europese subsidie. Schouders eronder en met haalbare stappen het doel bereiken.

Reactie van de wethouder in tweede termijn

Wethouder Keus reageert als volgt:

- De uitgangspunten geven houvast voor de gemeente en daarom moeten wij dit voorstel vaststellen. Wij wensen zo rationeel mogelijk de taken voor de energietransitie uitvoeren. Realistische communicatie naar de inwoners doen. Het proces is in gang gezet. Omzetten naar een verbetering voor de mensen in Rijswijk
- Moties PvdA - zijn instrumenteel van aard. Wat beoogt wordt is een concretere uitwerking. Gevraagd wordt om het college de ruimte te geven. Bestuurskracht van de gemeente is belangrijk om te bepalen wat de gemeente kan doen. Samenwerken met regiogemeenten is nodig en ook binnen de gemeentelijke organisatie moet worden samengewerkt. De regio kan waardevolle contacten opleveren. Daar nu op inzetten. Dat vraagt een andere manier van denken bij raad, college en ambtelijke organisatie. Het collectieve handelen moet stand worden gebracht. Basis eerst op orde brengen geldt ook voor dit onderwerp.
- Een Plan zal hiervoor worden opgesteld. Verstandig omgaan met de schaarste in de organisatie en samenwerken.
- De initiatieven die de moties vraagt worden voor een deel al uitgevoerd. Overleggen met de ministeries van EZ, BZK en Gasunie over commitment van afname van warmte lopen al. Dit stuk helpt om het mandaat mee te geven. Maar geen risico's te nemen. Aides initiatief was nog niet bekend. Corporaties willen dit onderwerp in de prestatieafspraken opnemen.

De heer Kooy (PvdA) wanneer komen die afspraken dan? Want juist die afspraken liggen stillen door de motie over het stoppen met de bouw van de sociale woningbouw.

- Er wordt overlegd met de corporaties. Het staat de PvdA vrij de moties in stemming te brengen.

Op verzoek van de PvdA wordt er kort geschorst.

Voorzitter heropent na 5 minuten de vergadering

De heer Kooy (PvdA) geeft aan dat de ingediende moties worden aangehouden.

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op donderdag 5 maart 2020
om 20.00 uur. Vervolg van raadsvergadering 3 maart
2020

De voorzitter - geeft aan dat de moties geen onderdeel meer uitmaken van de besluitvorming. Het voorstel wordt in stemming gebracht.

Als eerste worden de amendementen in stemming gebracht.

Amendement 1 "2040 schrappen"

- Voor het amendement stemmen 7 raadsleden: GL (5 leden) en PvdA (2 leden)
- Tegen het amendement stemmen 21 raadsleden: VVD (4 leden), CDA (4 leden), BVR (5 leden), D66 (3 leden), RB (2 leden), WIJ (2 leden), OR (1 lid).

Amendement 2 ruimte voor innovatie

- Voor het amendement stemmen 9 leden: WIJ (2 leden), PvdA (2 leden) en GL (5 leden).

Raadsvoorstel

De heer Kooy (PvdA) geeft aan dat nu het college de moties niet heeft overgenomen tegen het voorstel zal worden gestemd. Nu blijft er met het voorstel te veel onduidelijk.

Mevrouw Kames (RB) geeft aan dat RijswijksBelang tegen het voorstel zal stemmen vanwege de kosten die met het voorstel zijn verbonden.

De voorzitter brengt het voorstel in stemming

De raad BESLUIT met 19 stemmen voor en 9 stemmen tegen:

Het 'Basisdocument Energietransitie Gebouwde Omgeving Rijswijk' vast te stellen.

Tegen het voorstel stemmen de raadsleden van Groenlinks (5 leden), PvdA (2 leden) en RijswijksBelang (2 leden)

Voor het voorstel stemmen de raadsleden van VVD (4 leden), CDA (4 leden), BVR (5 leden), D66 (3 leden), WIJ (2 leden), OR (1 lid).

3. Motie vreemd aan de orde van de dag – Avalex (agendapunt 12)

Mevrouw Pelzer (WIJ.) geeft een toelichting op de ingediende motie:

- In eerdere debatten is gesproken over de voor en nascheiding van afval. WIJ. en Groenlinks zijn voorstanders van voorscheiding, terwijl de VVD (en anderen) voorstander zijn van nascheiding. Partijen delen de ambitie voor een goed afvalbeleid met comfort en zo min mogelijk belasting van het milieu. Er moet iets gebeuren en daarom is gezamenlijk met 9 andere partijen deze ingediend.
De motie luidt als volgt:

Afvalbeleid Avalex

De gemeenteraad van Rijswijk in vergadering bijeen op 3 (5) maart 2020;

Gelezen:

- o De paper ten behoeve van geïnformeerde discussie over strategisch afvalbeleid en Avalex governance, welke als onderlegger diende voor de raadsconferentie van 27 september 2019;
- o De brief van Avalex aan de Colleges van de Avalex-gemeenten van 18 oktober 2019 waarin besloten wordt de huidige governance ten minste de komende twee jaar te behouden.

In aanmerking nemende dat:

- o Diverse gemeenten in de regio (Rotterdam) stoppen met het apart inzamelen van plastic, metalen verpakkingen en drankenkartons (PMD);
- o Bij de raadsconferentie over afvalbeleid en bestuursvorm bijna unaniem gekozen werd voor een vorm van nascheiding, al dan niet in combinatie met het apart inzamelen van PMD;
- o In de consultatieronde op een eerste concept-motie tussen 8 en 27 november een aantal reacties zijn binnengekomen, welke zoveel mogelijk in deze versie verwerkt zitten;
- o Avalex momenteel bezig is met het uitwerken van de aanbesteding voor een nieuwe afvalverwerker, welke ons restafval vanaf 2022 moet gaan verwerken, waarbij de wensen van

Gehouden op donderdag 5 maart 2020
om 20.00 uur. Vervolg van raadsvergadering 3 maart
2020

de raden ten aanzien van nascheiding dus zeer actueel en relevant zijn.

draagt het college op:

- o Avalex opdracht te geven bij de komende aanbesteding voor een afvalverwerker als eis op te nemen dat deze in staat is om zowel PMD-nascheiding als PMD-voorscheiding aan te bieden als afvalverwerkingsopties, en daarnaast een prikkel op te nemen om de hoeveelheid te verbranden afval zo laag mogelijk te houden;
- o Avalex op te roepen tot het laten verrichten van actiegericht onderzoek naar manieren om bronscheiding van GFT te verbeteren;

en gaat over tot de orde van de dag.

Mevrouw Van Nunen (PvdA) geeft aan dat de PvdA steunt deze motie ook

De heer Wit (Groenlinks) geeft aan dat PmD voorscheiding mensen prikkelt om bewuster met afval om te gaan. De meest duurzame oplossing zou het minder produceren van PMD zijn. Groenlinks heeft de motie niet mede ondertekend, maar zal de motie wel steunen.

Mevrouw Koegler (CDA) geeft aan dat als wij de afvalverwerking goedkoper willen het anders moet. De afvalstoffenheffing is onlangs weer aanzienlijk verhoogd en mensen voelen dat goed in hun portemonnee. Daarom wordt de motie van harte ondersteund.

Wethouder Van de Laar reageert als volgt:

- De raad wordt bedankt voor de motie. Het is belangrijk om zoveel mogelijk waarde uit afval wordt terugverdiend. Dat kan via bronscheiding en via nascheiding. Nascheiding vergt nog wel veel onderzoek. Bij Avalex aangegeven dat beide systemen gebruikt moeten worden bij het nieuwe contract voor de afvalverwerking. Het kan lastig zijn om een aanbieder te vinden die het allebei kan. Het is belangrijk dat de gemeente zelf kan bepalen wat zij wilt.

De voorzitter brengt de motie in stemming

DE RAAD besluit unaniem het college op te dragen:

- o Avalex opdracht te geven bij de komende aanbesteding voor een afvalverwerker als eis op te nemen dat deze in staat is om zowel PMD-nascheiding als PMD-voorscheiding aan te bieden als afvalverwerkingsopties, en daarnaast een prikkel op te nemen om de hoeveelheid te verbranden afval zo laag mogelijk te houden;
- o Avalex op te roepen tot het laten verrichten van actiegericht onderzoek naar manieren om bronscheiding van GFT te verbeteren;

4. Raadsvoorstel Voorbereidingskrediet 2e fase Huis van de Stad

De voorzitter vraagt de leden te reageren op het voorliggende voorstel.

De heer Wit (Groenlinks) maakt de volgende opmerkingen:

- Het krediet is onderdeel van het eerder afgesproken budget en is het logisch gevolg van eerdere besluiten van de raad.
- Groenlinks is blij met goede communicatie over de ontwikkelingen aan de raad.
- Het kunstbudget had wat Groenlinks betreft, gewoon mee gekund in dit voorstel. Uitgekeken wordt naar het voorstel hiertoe.

Mevrouw Koopman (D66) maakt de volgende opmerkingen:

- D66 heeft voor elke fase een besluit met duidelijke criteria voor een go no go van de raad gevraagd. Dit voorstel voldoet aan die criteria. De wethouder wordt succes gewenst met de aanbesteding van fase 2 van het gebouw. En verzoekt alle gebruikers van het pand bij de planontwikkeling te betrekken zodat er een goed en gedragen voorstel wordt opgeleverd.

De heer Van Enk (CDA) stelt de volgende vraag:

- In het voorstel staan mooie ronde cijfers voor de gevraagde kredieten. Is dit conform de begroting?

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op donderdag 5 maart 2020
om 20.00 uur. Vervolg van raadsvergadering 3 maart
2020

De heer Kooy (PvdA) stelt de volgende vragen:

- Voor de werkplekken van de ambtenaren geldt een 65% bezettingsgraad. Hoe komt dit plan straks naar de raad?
- In het stappenplan staan veel momenten van overleg en afstemming. Maar wanneer is er een moment met de raad?
- In de planning is een speling van 40 dagen voor oplevering. Dat is erg krap. Verzocht wordt de raad tussentijds te informeren. Gehoopt wordt dat geen plan B nodig is voor tijdelijke overbrugging indien de verhuizing niet conform de planning kan plaatsvinden.

De heer Weterings (RijswijksBelang) maakt de volgende opmerkingen:

- Het heeft veel te lang geduurd om tot dit voorstel te komen. In december 2017 heeft de raad al ingestemd met een investeringsbudget van ruim 18 miljoen. Nu tegen stemmen betekent weggooien van het geld. RijswijksBelang zal het voorstel steunen en is blij met de keuze van renovatie. Ook is RijswijksBelang blij met oplossingen voor het parkeren in de wijk Te Werve die nu al een grote parkeerdruk kent.

Mevrouw Pelzer (WIJ) maakt de volgende opmerkingen:

- WIJ is blij met het voorliggende voorstel en is altijd voorstander van het Huis van de Stad geweest.
- Het is prima dat het voorstel voor het kunstobject later in de raad terugkomt.

De heer Sleddering (VVD) stelt dat de VVD tegen eerste fase heeft gestemd en daarom ook tegen tweede fase zal stemmen.

Mevrouw De Man (OR) maakt de volgende opmerkingen:

- OR zal wederom tegen het vrijgeven van het krediet voor het Huis van de Stad stemmen. Dit prestigieuze project zal uit de hand lopen.
- Ieder jaar nemen de Slechtvalken hun intrek in de toren. Ook dit broedseizoen gaat dit gebeuren. Gaat dit vertraging opleveren voor de bouw en wat gaat dit de gemeente extra kosten?
- OR is blij dat het kunstbudget uit het voorstel is gehaald en ziet graag dat het helemaal niet meer terugkomt.

De heer Braam (BVR) maakt de volgende opmerkingen:

- BVR is blij dat het kunst-onderdeel eruit is. Dat viel buiten het collegeakkoord.
- Voor de ondergrondse Garage wordt in 3e kwartaal een voorstel met dekking verwacht.
- Geconstateerd wordt dat het voorstel in lijn is met de afspraken uit het collegeakkoord en daarom zal BVR voor het voorstel stemmen.

Reactie van de wethouder in eerste termijn

Wethouder Lugthart reageert als volgt:

- Het voorstel is een logische vervolgstap in dit proces.
- De bedragen die in het voorstel staan zijn conform de taakstelling uit het oorspronkelijke besluit.
- Flexfactor voor de werkplekken is inderdaad 65%. Ideeën voor het plan vanuit de raad zijn van harte welkom.
- De Slechtvalken zijn weer gearriveerd. In 2017 is hierover advies gevraagd. Dat advies wordt nog steeds gevolgd. Het broeden van de slechtvalken kan voor vertraging zorgen. Dat is niet te voorspellen. Als dat extra kosten oplevert wordt dit gemeld.

Tweede termijn van de raad

De heer Weterings (RB) stelt de volgende vraag:

- Is de wethouder in gesprek gegaan met de kunstenaars uit de Herenstraat over een kunstwerk voor het Huis van de Stad.

Wethouder Besteman antwoordt dat zij in gesprek is geweest met de kunstenaars.

De voorzitter brengt het voorstel in stemming.

DE RAAD BESLUIT met 5 stemmen tegen en 23 stemmen voor:

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op donderdag 5 maart 2020
om 20.00 uur. Vervolg van raadsvergadering 3 maart
2020

in te stemmen met het voorbereiden van een investeringsbudget voor fase 2 van de realisatie van het Huis van de Stad in het gebouw aan de Generaal Spoorlaan 2-4, inclusief het maken van een technisch ontwerp;
de financiële consequenties van de voorbereiding van fase 2 van de gefaseerde uitvoering van het Huis van de Stad ad € 1.200.000,- te verwerken in de begrotingswijziging behorende bij de 1e halfjaarrapportage 2020.

Tegen het voorstel stemmen de raadsleden van VVD (4 leden) en OR (1 lid)

Voor het voorstel stemmen de raadsleden van CDA (4 leden), BVR (5 leden), D66 (3 leden), WIJ (2 leden), Groenlinks (5 leden), PvdA (2 leden) en RijswijksBelang (2 leden)

5. Motie vreemd aan de orde van de dag: Verkeersveiligheid

De voorzitter geeft het woord aan de indiener van de motie.

De heer Ezinga (VVD) licht de motie als volgt toe:

- Naar aanleiding van de bespreking van het onderwerp in het forum bevreemdt de berustende houding van de coalitie partijen WIJ. en BVR de VVD. Deze partijen hebben een weinig kritische houding richting de wethouder ingenomen en nu aangeven de urgente noodzaak van bespreken ondersteunen. Van hen werd meer verwacht.
- In het forum in de bespreking gestaakt vanwege het gebrek aan beantwoording van de wethouder en de constatering dat een latere bespreking meer recht zou doen aan het onderwerp.
- Als het college de motie goed leest is de boodschap helder. De motie is een herhaald verzoek van VVD en D66 om tempo te maken en voortvarend met Verkeersveiligheid door te gaan. Gevraagd wordt de inhoud ter harte te nemen en in het volgende forum hierop terug te komen. De motie wordt aangehouden.

De voorzitter constateert dat hiermee de agenda van de vergadering is voltooid en sluit de vergadering.

Verslag (on)gewijzigd vastgesteld door de raad van de gemeente Rijswijk in zijn vergadering van
12 mei 2020

M.J. Bezuijen, voorzitter.

J.A. Massaar, griffier.